

ԱՌԱԿ

Խմբառունն Ասղանին՝ որ զամեն աշխարհս հնազանդեցոց, այլ և զանձար մինն, զքաջն, և զէռանն և զգազմն, սրբ գային տու ինքն յերկրագա գութիւն, և պարգեւո բերէին իւրաքանչիւր ոք։ Յառաւը միւռ իւր մեծամեծօքն և ամենայն հեծելովին ի դուրս էր ելեալ, հանդիսացեց հովին մի ի հեռուստ տեղաց, զձեռն ի վեր կալ և կանչեց բարձր, թէ թագաւոր հու։ Ասղանին քաշեց զժիւն գլուխն և կանգնեցու, և զմէ կ մասն ի վեր կալ, և հովիւն այն զերկու մասն ի վեր կալ, և գնացին։ Եւ մեծամեծքն արտնչեցին, թէ այն անդէտ հովունն հետն ինչպէս զրոյց արտւ։ Եւ ի մեջ կալ օրն ձենեց⁽¹⁾ վիւր մեծամեծն և ասէ. Ինդէր արտնչեցիք վիս հետ հով տին խօսիլս. գիտէք թէ նա ինչ ասաց, և կամ ես ինչ ասի⁽²⁾. Եւ ասին⁽³⁾ թէ ոչ գիտացաք. ասէ թագաւորն թէ, Որ ասաց թէ թագաւոր հու, այն մոօքն էր, թէ հողացին ես, և ի վաղն հող լինելոց ես. այս ինչ մեծութիւն ու փառք է՝ երբ անցաւոր է։ Եւ ես զմէ կ մասն ի վեր կալ՝ թէ ես երկու հաց եմ կերել այսօր։ Եւ հիսցան ամենէքին երբ լսեցին։ Ասէ թագաւորն. Վի հիսնաք. նորա իմաստութիւնն յաղթող է քան զիմ։ Ինքէք զայն հովիւն. հրամայեաց և բերին. և խօսակցեցան բազում բանս. և ասէ թագաւորն. Ինքէք յղի կոլ մի. և բերին. և հարցաւ ի հովիւն, թէ ինչ

պէս հօրմէ կայ ի կովուգ փորն։ Եւ ասէ հովիւն. Քո է գիտելի, իմաստուն։ Ասէ Ասղանին. Ճակատն պազակ⁽¹⁾ է, և ազին սպիտակ է ազդ հօրմուն։ Եւ հովիւն ժպտեցու։ Ասէ թագաւորն. Վի վախեր, զատոցդն առան. Ասէ հովիւն. Ազին սպիտակ է, և ի ճակատն գէմ է եկել, նա հանց⁽²⁾ կը թաւի քեզ թէ ճակատն առ սպիտակ է։ Ասէ թագաւորն. Ասղանին արտաց արտէ է։ Ասէ հովիւն, Այս Ճայեաց իմաստունն Ասղանին՝ որ մօրթէցին զիմին և հանին ի փորւն ըզ հովթն, անեսին որ հօվունն խօսքն ըզ զորդ էր. ագին մէնն⁽³⁾ էր սպիտակ. և ճակատն սպիտակ չէր։ Յայնժամ թագաւորն և ամենայն ամբոխն ոքք տեսմին՝ զարմացեալ փառք տուին Աստաւծութիւն հովունն, և ոքք լուին փառաւոր տոնէին զՊատուած։ Ասէ թագաւորն. Ավ իմաստուն և հանճարեղ անբախտ, երբ այս պէս իմաստութիւն կայ ի քեզ, էր չէս լինիր թագաւոր զետ⁽⁴⁾ վիս, կամ իշխան։ Ասէ հովիւն, թէ քո ծննդեան կենդանակերպն խոյն է, և խին ալ խոյն է. ապա երբ որ գու ծներ ես, խոյն գմանն է քերեր կոտաշիւն, նա գու ի կակուզ տեղ ես անկեր. և երբ ես ծըներ եմ, նա խոյն սոօքն զկոտուն կուքերէ եղէք պմեզաւն⁽⁵⁾, անոր համար ես ի չոր տեղ եմ լնկեր։ Յայն ժամբագաւորն երեաւ⁽⁶⁾ պարգեւ ինչը բազում հօվունն, և մեծարեաց վիս ամենայն որպիտութեամբ. և կամէր պահել տու ինքն, այլ նու ոչ կամեցաւ, այլ ելեալ գնաց ի յոշիարն իւր :

(1) Պաղակ. աղիքին։ (4) Զետ, պէտ։

(2) Եւ հանց. անդ համար։ (5) Պահ. զ, որի ի հաշ, ի օգոստ։

(3) Մէն. մայ։ (6) Երեաւ. եպ, դառնաւ։